

Република България
Министерство на финансите

**Основни икономически и
политически решения в ЕС:
декември 2011 г.**

**Бюлетин на дирекция
„Икономическа и финансова политика”**

Съдържание:

Акценти	3
Основни икономически и политически решения в ЕС.....	4
Влияние на основните икономически и политически решения в ЕС върху развитието на финансовите пазари	7

- На срещата на Еврогрупата на 29 ноември 2011 г. финансовите министри от еврозоната одобриха отпускането на шестия транш от помощта за Гърция в размер на 5.2 млрд. евро. Одобрението е вследствие на получено писмено потвърждение от новото гръцко правителство и от основните политически партии в страната, че са ангажирани да спазват параметрите, договорени на срещата на върха на еврозоната на 26 октомври. Предстои МВФ да одобри отпускането на останалите 2.2 млрд. евро от помощта. Еврогрупата постигна споразумение и по двете опции за увеличаване на капацитета на Европейския фонд за финансова стабилност (EFSF), а именно: застраховки срещу загуба по държавни облигации в размер от 20% до 30% и комбиниране на частни с публични инвестиции чрез фондове за съвместно инвестиране.
- На своето заседание на 30 ноември 2011 г. в Брюксел ЕКОФИН формално одобри бюджета на ЕС за 2012 г. Съветът и Европейският парламент постигнаха споразумение по бюджета в рамките на Помирителния комитет на 18 и 19 ноември, с което двете институции се договориха да сведат общия размер на плащанията за бюджета за 2012 г. на 129 088 млрд. евро. Увеличението на плащанията представлява 1.86 % в сравнение с бюджета за 2011 г., с което се търси баланс между усилията на държавите-членки за консолидиране на националните публични финанси и финансирането на мерки, целящи да стимулират растежа и създаването на нови работни места.
- ЕКОФИН обсъди представения от Европейската комисия Годишен преглед на растежа за 2012 г. Документът беше публикуван на 23 ноември и очертава приоритетните според Комисията мерки, които държавите-членки трябва да предприемат през 2012 г. в областта на бюджетната си политика и структурните реформи. Годишният преглед на растежа за 2012 г. поставя началото на втория Европейски семестър – инициативата за по-добра координация и управление на икономическите политики в ЕС.
- Финансовите министри обмениха мнения по представените от Европейската комисия два нови проекта на регламенти за засилено икономическо и бюджетно наблюдение на държавите-членки в еврозоната, както и Зелена книга за т.н. облигации за стабилност (“Stability Bonds”).
- Съветът прие Заключение относно оценката на въздействието на законодателството на ЕС, като изтъкна важната роля на анализа, оценяващ въздействието върху икономиката и публичните финанси на някои важни законодателни предложения.
- ЕКОФИН прие решение във връзка с икономическите условия, позволяващи отпускането на четвъртия транш от финансовата помощ за Ирландия по линия на Европейския финансов стабилизационен механизъм (EFSM).
- Съветът прие Заключение относно статистиката на ЕС, като отбеляза постигнатия напредък в тази област. ЕКОФИН също така даде своето съгласие за номинации в Европейския статистически управляващ консултативен съвет, а именно: за председател Томас Визер (Австрия) и за членове Гюнтер Копш (Германия), Пилар Мартин-Гузман (Испания) и Едвард Утрата (Чехия).
- Финансовите министри обмениха мнения относно резултатите от срещата на високо равнище на страните от Г-20, проведена в Кан (Франция) на 3 и 4 ноември 2011 г.
- Съветът прие препоръка за номинирането на Беноа Кьоре за член на Изпълнителния съвет на Европейската централна банка, считано от 1 януари 2012 г.

Основни икономически и политически решения в ЕС

На 30 ноември 2011 г. в Брюксел се проведе заседание на Съвета на ЕС по икономически и финансови въпроси (ЕКОФИН), където предмет на дискусия бяха ключови теми, пряко свързани с бъдещото икономическо развитие на Европейския съюз.

На първо място, ЕКОФИН одобри формално бюджета на ЕС за 2012 г. На 18 и 19 ноември 2011 г. Съветът и Европейският парламент постигнаха споразумение по бюджета в рамките на Помирителния комитет, с което двете институции се договориха общият размер на плащанията за бюджета за 2012 г. да бъде в размер на 129 088 млрд. евро. Това представлява увеличение от 1.86 % в сравнение с бюджета за 2011 г. и е 0.98% от Брутния национален доход (БНД) на ЕС, с което се търси баланса между усилията на държавите-членки за консолидиране на националните публични финанси и финансирането на мерки, целящи да стимулират растежа и създаването на нови работни места. Средствата за бюджетни кредити за ангажименти са в размер на 147 232 млрд. евро, което съответства на 3.54 % увеличение спрямо бюджета за 2011 г. Наличният марж е в размер на 1.4 млрд. евро под тавана на Многогодишната финансова рамка за периода 2007-2013 г.

На второ място, финансовите министри взеха под внимание доклад на Полското председателство на ЕС относно предложенията за четвъртото изменение на европейските правила за капиталова адекватност на банките (т.н. CRD IV пакет). Предложенията целят да въведат в правото на ЕС споразумението “Базел 3”, подсилващо изискванията за банков капитал и въвеждащо нови изисквания за банковата ликвидност.

България, заедно с Великобритания и Швеция, изрази своите притеснения във връзка с предложената от Европейската комисия максимална хармонизация на капиталовата адекватност и ликвидната рамка. Дания увери, че ще вземе предвид тези съображения по време на своето предстоящо председателство на ЕС.

На трето място, ЕКОФИН обсъди представения от Европейската комисия Годишен преглед на растежа за 2012 г. Документът беше публикуван на 23 ноември и очертава приоритетните според Комисията мерки, които държавите-членки трябва да предприемат през 2012 г. в областта на бюджетната си политика и структурните реформи. Годишният преглед на растежа за 2012 г. поставя началото на втория Европейски семестър – инициативата за по-добра координация и управление на икономическите политики в ЕС.

Комисията положи усилия да представи Годишния преглед на растежа за 2012 г. по-рано в сравнение с прегледа за настоящата година (публикуван в началото на януари 2011 г.), за да даде достатъчно време на държавите-членки да отразят заключенията му в Националните си

програми за реформи (разглеждащи структурните реформи) и Програмите за стабилност/Конвергентните програми (разглеждащи фискалната политика), които трябва да се изпратят в Брюксел през следващата пролет.

Основното послание на Годишния преглед на растежа за 2012 г. е, че са нужни повече усилия за постигане на икономически растеж и заетост в Европа. Прегледът призовава през следващата година ЕС и държавите-членки да се фокусират върху изпълнението на пет приоритета:

1. фискална консолидация, съчетана с мерки за растеж;
2. възстановяване на финансирането за реалната икономика;
3. мерки за стимулиране на растежа и конкурентоспособността;
4. борба с безработицата и социалните последици от кризата;
5. модернизиране на публичната администрация.

На четвърто място, финансовите министри обмениха мнения по представените от Европейската комисия два нови проекта на регламенти за засилено икономическо и бюджетно наблюдение на държавите-членки в еврозоната, както и Зелена книга за т.н. облигации за стабилност ("Stability Bonds").

С първото предложение за регламент Европейската комисия предлага да се засилят координацията и наблюдението на проектобюджетите на всички държави в еврозоната и специално на тези в процедура по свръхдефицит. Предвижда се държавите от еврозоната да представят своите проектобюджети на Комисията до средата на октомври всяка година, като Комисията ще ги оцени и при необходимост ще публикува мнение по тях. В случай, че ЕК прецени, че проектобюджетите са в нарушение на разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж, тя може да поиска тяхното ревизиране. Регламентът предвижда и по-засилено наблюдение и по-големи изисквания за отчитане за държавите от еврозоната в процедури по свръхдефицит. Въвежда се изискване всички държави-членки от еврозоната да разполагат с независими фискални съвети и да базират своите бюджети на независими прогнози.

Приемането на втория регламент ще създаде правно основание за засилено наблюдение на държавите от еврозоната в затруднено финансово състояние или такива, получаващи финансова помощ или намиращи се в процедура за получаване на такава помощ.

Комисията представи Зелена книга за т. нар. облигации за стабилност, която структурира и поставя в ясна времева рамка дебата за издаването на общ дълг на държавите от еврозоната. Предлагат се три различни варианта за емитиране на дълг в еврозоната. Първият предвижда пълна замяна на националните ДЦК с общи "еврооблигации", които ще бъдат солидарно гарантирани от всички държави в еврозоната. Вторият вариант предвижда частична замяна на

национално издаваните дългови книжа с еврооблигации, които също ще бъдат солидарно гарантирани. Според трети вариант еврооблигациите ще заменят част от държавните облигации, като ще бъдат гарантирани от страна на всяко правителство отделно до някакъв конкретен лимит.

Засега Германия остро се противопоставя на идеята за емитиране на общ дълг в еврозоната.

На пето място, Съветът прие Заключение относно оценката на въздействието на законодателството на ЕС, в които изтъкна важната роля на анализа, оценяващ въздействието върху икономиката и публичните финанси на някои значими законодателни предложения.

На шесто място, ЕКОФИН прие решение във връзка с икономическите условия, позволяващи отпускането на четвъртия транш от финансовата помощ за Ирландия по линия на Европейския финансов стабилизационен механизъм (EFSM). Решението е вследствие на извършения четвърти преглед от Европейската комисия, МВФ и ЕЦБ на изпълнението на програмата за икономическо приспособяване на Ирландия, който заключи, че страната изпълнява успешно ангажиментите за фискална консолидация.

На 28 ноември 2010 г. ЕКОФИН одобри предоставянето на финансова подкрепа на Ирландия с цел запазване на финансовата стабилност в еврозоната и в ЕС като цяло. Помощта е в размер на 85 млрд. евро и се предоставя на базата на тригодишна програма за периода 2010 – 2013 г.

На седмо място, Съветът прие Заключение относно статистиката на ЕС, като отбеляза постигнатия напредък в тази област и приветства ревизирия Кодекс на европейската статистическа практика, насочен към засилване на професионалната независимост, по-широко използване на административните източници за статистически цели и определяне на по-ясни ръководни принципи за статистическите показатели за управление на качеството.

Съветът изтъкна нуждата от продължаване на усилията за намаляване натовареността на респондентите. В тази посока са направени първите стъпки по отношение на статистика на външната търговия, адресирани към текущите и бъдещите нужди на потребителите, като се предприемат ефективни мерки, осигуряващи значително намаляване на натовареността в рамките на изследването на търговията със стоки между държавите-членки (Интрастат).

ЕКОФИН също така даде своето съгласие за номинации в Европейския статистически управляващ консултативен съвет (ESGAB), а именно: за председател Томас Визер (Австрия) и за членове Гюнтер Копш (Германия), Пилар Мартин-Гузман (Испания) и Едвард Утрата (Чехия).

На осмо място, Европейската сметна палата представи на финансовите министри своя годишен доклад за изпълнението на бюджета на ЕС за 2010 г., като обърна внимание, че плащанията, засегнати от най-висок процент грешки, са в областите „Земеделие и природни ресурси” и „Сближаване, енергетика и транспорт”.

На девето място, финансовите министри обмениха мнения за резултатите от срещата на върха на страните от Г-20, проведена в Кан (Франция) на 3 и 4 ноември 2011 г. На срещата са били обсъдени въпроси, свързани с увеличаване растежа и заетостта, повишаване стабилността и устойчивостта на международната валутна система, реформиране на финансовия сектор, намаляване нестабилността на цените на основните стоки, подобряване функционирането и прозрачността на енергийните пазари и др.

Влияние на основните икономически и политически решения в ЕС върху развитието на финансовите пазари

На *пазарите на държавен дълг* в началото на изминалия месец лихвите по държавните ценни книжа тръгнаха нагоре не само за страните, които типично бяха обект на особено внимание – Италия и Испания, но и на останалите страни от ядрото на еврозоната, дори тези с най-висок кредитен рейтинг – Франция, Австрия, Холандия, Финландия. Лихвите по облигациите на Белгия отбелязаха най-видим и постоянен ръст. В последните два дни обаче тенденцията при лихвите на ДЦК на страните се обърна и те достигнаха до по-стабилни нива.

Белгия претърпя понижение на кредитния рейтинг с една степен от Standard & Poor's на фона на забавено възстановяване на икономиката и публичните финанси и поддържането на политическата нестабилност. И Португалия понесе намаляване на рейтинга от Fitch, но до неинвестиционната степен ВВ+, с което потвърди оценката на Moody's от месец юли. Същевременно пазарите очакват евентуално понижение на кредитния рейтинг на Франция от Standard & Poor's в близките седмици.

На *валутните пазари* към 02.12.2011 г. едно евро се разменяше за 1.349 щатски долара и 0.859 британски паунда. През изминалите 30 дни европейската валута претърпя плавно обезценяване спрямо американската валута, а по-видимо потъване беше отбелязано при новината за нереализирането на цялата емисия от 10-годишни немски ДЦК. Спрямо паунда еврото имаше известно засилване основно заради заявката за нова ликвидна програма в Обединеното кралство.